

Man ska hyra in ett antal kranar för att lyfta saker under byggnationen av det nya Studenthuset.

Det finns två olika sorters kranar, med olika kapacitet och kostnad.

x_j anger hur många kranar av sort j man hyr in.

Man vill maximera total lyftkapacitet under bivillkoret att kostnaden inte överstiger den budgeterade.

$$\begin{aligned} \max \quad & z = 10x_1 + 15x_2 \\ \text{då} \quad & 4x_1 + 7x_2 \leq 22 \\ & x_1, x_2 \geq 0, \text{ heltal} \end{aligned}$$

Ett linjärt problem plus **heltalskrav**.

Vi kan lösa LP-relaxationen med Simplexmetoden, man får då kanske inte heltal.

Speciell användning av heltalsvariabler

Logiska beslut:

$x_1 = 1$ om vi väljer alternativ 1, $x_2 = 1$ om vi väljer alternativ 2.

Alternativ 1 kostar c_1 , alternativ 2 kostar c_2 .

Vi måste göra ett av dem.

$\min c_1x_1 + c_2x_2$ då $x_1 + x_2 = 1$, $x_1 \in \{0, 1\}$, $x_2 \in \{0, 1\}$ plus andra bivillkor.

Vi måste göra minst ett av dem: $x_1 + x_2 \geq 1$.

Vi får göra högst ett av dem: $x_1 + x_2 \leq 1$.

Vi måste göra 5 av 17 alternativ: $\sum_{j=1}^{17} x_j = 5$.

$$\max \quad z = \sum_{j=1}^n c_j x_j$$

$$\begin{aligned} \text{då} \quad & \sum_{j=1}^n a_{ij} x_j \leq b_i \quad i = 1, \dots, m \\ & x_j \geq 0 \quad j = 1, \dots, n \\ & x_j \text{ heltal} \quad j = 1, \dots, n \end{aligned}$$

$$\text{ofta} \quad x_j \leq u_j \quad j = 1, \dots, n$$

Oftast c , A , b heltal. Ibland $u_j = 1$.

Obs: Tillåtna mängden ej konvex.

Speciell användning av heltalsvariabler

Antingen-eller-villkor:

Ex: I ord: Antingen $2x_1 + 3x_2 \leq 5$ eller $5x_1 + 2x_2 \leq 6$.

Formulera som följer (med $M \gg x$)

$$2x_1 + 3x_2 \leq 5 + M(1 - y_1),$$

$$5x_1 + 2x_2 \leq 6 + M(1 - y_2),$$

$$y_1 + y_2 = 1,$$

$$y_1 \in \{0, 1\}, y_2 \in \{0, 1\}.$$

Utvidgning: minst 4 av 13 bivillkor skall gälla. $\sum_{j=1}^{13} y_j = 4$.

Antingen-eller-villkor: Exempel

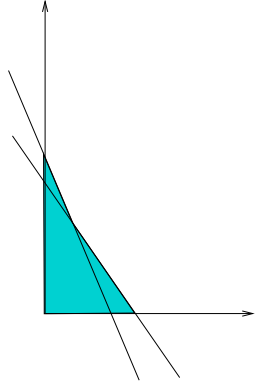
Antingen $2x_1 + 3x_2 \leq 5$ eller $5x_1 + 2x_2 \leq 6$.

$M = 5$:

$$2x_1 + 3x_2 \leq 5 + 5(1 - y_1),$$

$$5x_1 + 2x_2 \leq 6 + 5(1 - y_2),$$

$$y_1 + y_2 = 1, y_1 \in \{0, 1\}, y_2 \in \{0, 1\}.$$

Speciell användning av heltalsvariabler

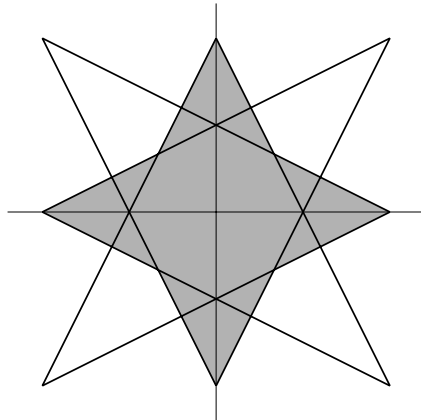
Icke-konvexa tillåtna områden, t ex villkorliga undre gränser:

I ord: $x = 0$ eller $x \geq L$.

Formulera som

$$Ly \leq x \leq My, y \in \{0, 1\}.$$

Speciell användning av heltalsvariabler

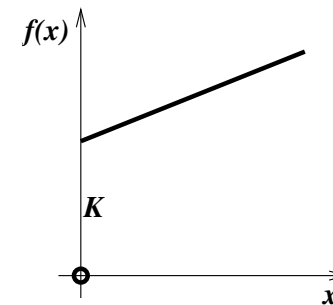
Ett icke-konvext område. (Unionen av två konvexa områden.)

$$y_1 + y_2 = 1, y_1 \in \{0, 1\}, y_2 \in \{0, 1\} \text{ ger } x \in X_1 \cup X_2$$

Speciell användning av heltalsvariabler

Fasta kostnader:

I ord: Kostnaden är 0 om $x = 0$, men $K + cx$ om $x > 0$.

$$\text{I ord: Fast kostnad: } f(x) = \begin{cases} 0 & \text{om } x = 0 \\ K + cx & \text{om } x > 0 \end{cases}$$

Modellera som: $f(x) = cx + Ky$ där $x \leq My, y \in \{0, 1\}$

Förutsätter minimering.

Kappsäcksproblemet:

$$\max z = \sum_{j=1}^n c_j x_j$$

$$\text{då} \quad \sum_{j=1}^n a_j x_j \leq b$$

$$0 \leq x_j \leq u_j, \text{ heltal } j = 1, \dots, n$$

Ett bivillkor. (Ickenegativa koefficienter.)

LP-relaxationen kan lösas med en greedy-metod:

Sortera enligt $\max_j (c_j/a_j)$. Fyll på bäst först.

(Härled med LP-dualitet.)

Övertäckningsproblemet

Vilka åtgärder skall göras för att varje effekt skall erhållas?

$$\text{Indata: } a_{ij} = \begin{cases} 1 & \text{om effekt } i \text{ ges av åtgärd } j \\ 0 & \text{om inte} \end{cases}$$

Åtgärd j kostar c_j . Minimera totalkostnaden.

$$\text{Variabeldefinition: } x_j = \begin{cases} 1 & \text{om åtgärd } j \text{ utförs} \\ 0 & \text{om inte} \end{cases}$$

$$\min z = \sum_{j=1}^n c_j x_j$$

$$\text{då} \quad \sum_{j=1}^n a_{ij} x_j \geq 1 \quad i = 1, \dots, m$$

$$x_j \in \{0, 1\} \quad j = 1, \dots, n$$

Uppdelningsproblemet (partitioneringsproblemet): Likhet i bivillkoren.

Lokaliseringsproblemet

Anläggning i : Fast kostnad f_i , kapacitet s_i .

Kund j : Efterfrågan d_j .

Transportkostnad från anläggning i till kund j : c_{ij} per enhet.

Vilka anläggningar skall byggas?

Hur mycket ska varje anläggning skicka till varje kund?

Minimera totala byggkostnader och transportkostnader.

Variabeldefinition:

$$y_i = \begin{cases} 1 & \text{om anläggning } i \text{ byggs} \\ 0 & \text{om inte.} \end{cases}$$

x_{ij} = antal enheter som skickas från anläggning i till kund j

Lokaliseringsproblemet

$$\min \sum_{i=1}^m \sum_{j=1}^n c_{ij} x_{ij} + \sum_{i=1}^m f_i y_i$$

$$\text{då} \quad \sum_{j=1}^n x_{ij} \leq s_i y_i \quad \text{för alla } i \quad (1)$$

$$\sum_{i=1}^m x_{ij} = d_j \quad \text{för alla } j \quad (2)$$

$$x_{ij} - s_i y_i \leq 0 \quad \text{för alla } i, j \quad (3)$$

$$x_{ij} \geq 0 \quad \text{för alla } i, j \quad (4)$$

$$y_i \in \{0, 1\} \quad \text{för alla } i \quad (5)$$

Behövs bivillkor 3? (se lab 4)

Nätverksdesignproblemet

Noder: $\mathcal{N}$. Möjliga länkar: $\mathcal{A}$.

Trafikbehov k : startnod $o(k)$, slutnod $d(k)$, behov r^k .

Kostnad för länk (i, j) : Fast kostnad: f_{ij} , rörlig kostnad: c_{ij}^k .

Maxkapacitet för länk (i, j) : u_{ij} .

Uppfyll trafikbehoven till minsta kostnad.

Variabeldefinition:

x_{ij}^k = flöde från $o(k)$ till $d(k)$ i länk (i, j) ,

$y_{ij} = \begin{cases} 1 & \text{om länk } (i, j) \text{ används} \\ 0 & \text{om inte.} \end{cases}$

Nätverksdesignproblemet

$$\min \sum_{k \in \mathcal{C}} \sum_{(i,j) \in \mathcal{A}} c_{ij}^k x_{ij}^k + \sum_{(i,j) \in \mathcal{A}} f_{ij} y_{ij}$$

$$\text{då } \sum_{j:(j,i) \in \mathcal{A}} x_{ji}^k - \sum_{j:(i,j) \in \mathcal{A}} x_{ij}^k = b_i^k \quad \text{för alla } i \in \mathcal{N}, k \in \mathcal{C} \quad (1)$$

$$\sum_{k \in \mathcal{C}} x_{ij}^k \leq u_{ij} y_{ij} \quad \text{för alla } (i, j) \in \mathcal{A} \quad (2)$$

$$x_{ij}^k \leq d_{ij}^k y_{ij} \quad \text{för alla } (i, j) \in \mathcal{A}, k \in \mathcal{C} \quad (3)$$

$$x_{ij}^k \geq 0 \quad \text{för alla } (i, j) \in \mathcal{A}, k \in \mathcal{C} \quad (4)$$

$$y_{ij} \in \{0, 1\} \quad \text{för alla } (i, j) \in \mathcal{A} \quad (5)$$

där $d_{ij}^k = \min(r^k, u_{ij})$ och

$$b_i^k = \begin{cases} -r^k & \text{om } i = o(k) \\ r^k & \text{om } i = d(k) \\ 0 & \text{annars.} \end{cases}$$

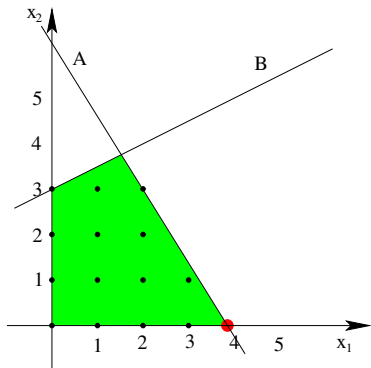
Heltalsprogrammering: Exempel

$$\max z = 30x_1 + 18x_2$$

$$\text{då } \begin{matrix} 8x_1 & +5x_2 & \leq & 31 & (A) \\ -x_1 & +2x_2 & \leq & 6 & (B) \end{matrix}$$

$$x_1, x_2 \geq 0$$

x_1, x_2 heltal

LP-relaxationen: $x_1 = 3.875, x_2 = 0$ och $z_{LP} = 116.25$.

Heltalsprogrammering: Exempel

LP-relaxationen: $x_1 = 3.875, x_2 = 0$ och $z_{LP} = 116.25$.

Sats

LP-relaxationen ger en optimistisk uppskattning av z^* .

För max-problem: $z_{LP} \geq z^*$.

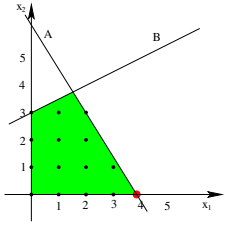
Alltså $z^* \leq 116.25$

Alla koefficienter i målfunktionen är heltal. Alla variabler skall vara heltal.

$\Rightarrow z^*$ heltal. Avrunda z_{LP} neråt.

$\therefore z^* \leq 116$

Heltalsprogrammering: Exempel

LP-relaxationen: $x_1 = 3.875$, $x_2 = 0$ och $z_{LP} = 116.25$.

Avrundning: $x_1 = 4$, $x_2 = 0$. Ej tillåten.

Avrundning till närmaste tillåtna punkt: $x_1 = 3$, $x_2 = 0$. $z = 90$.

Sats

Varje tillåten lösning ger en pessimistisk uppskattning av z^* . För max-problem: $z \leq z^*$.

$\therefore 90 \leq z^* \leq 116$

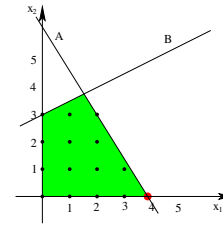
Heltalsprogrammering: Vägval

Optimerande / heuristisk?

LP-baserad / kombinatorisk?

Trädsökning / plansnittning?

Heltalsprogrammering: Exempel

Förbättra gränserna:

Enkel lokal sökning: Ändra en variabel i taget.

Tillåtet att öka x_2 till 1. $\Rightarrow z = 108$.

Ingen enkel ändring ger förbättring: Lokalt optimum.

$\therefore 108 \leq z^* \leq 116$

(Optimum: $x_1 = 2$, $x_2 = 3$ och $z^* = 114$.)

Heltalsprogrammering: Metodprinciper

Optimerande metod: Finner garanterat optimum (och bevisar det).

Fullständig uppräknning av alla möjliga lösningar: **Nej!**

Ofullständig uppräknning kan vara bra. Kan dock aldrig garantera polynomisk lösningstid.

Heuristik: Snabbare. Inga garantier. Bevisar ej optimalitet.

Konstruktiva metoder.

Sökmeter.

Lagrangerelaxation.

LP-baserad metod:

- Lös LP-relaxationen.
- Modifiera LP-problemet.
- Lös om.

Kombinatorisk metod:

- Utgå från problemets kombinatoriska struktur. (0/1)

Heltalsprogrammering: LP-baserad trädsökning

Land-Doig-Dakins metod:

Relaxation: LP-relaxationen.

Förgrening: Skapa två nya problem:

Ett där $x_j \leq \lfloor \bar{x}_j \rfloor$ och ett där $x_j \geq \lceil \bar{x}_j \rceil = \lfloor \bar{x}_j \rfloor + 1$.

Kapa grenar som:

- Inte kan ge någon tillåten lösning.
- Inte kan ge någon bättre lösning.
- Ger heltalslösning.

Varje ny förgrening innebär ytterligare begränsningar. Optimistiska uppskattningen z_{LP} kan ej bli bättre, när vi går djupare i trädets.

Varje tillåten lösning ger en pessimistisk uppskattning, $\underline{z}$, som gäller i hela trädets.

Trädsökning:

- Relaxation.
- Förgrening: Dela upp problemet i flera (disjunkta) problem.
- Rekursivt.
- Kapa grenar.
- Avsöka hela trädets.
- Övre och undre gränser (för z^*).
- "Branch-and-bound"

Plansnittning:

- Lägg till bivillkor som skär bort LP-optimum, men inte någon tillåten heltalslösning.
- Ett LP-problem.
- Ökande storlek.

Heltalsprogrammering: Land-Doig-Dakins metod

Undersökning av LP-problem:

- Om tillåten lösning saknas: **Kapa grenen.**
- Om z_{LP} är *sämre* än känd lösning $\underline{z}$: **Kapa grenen.**
- Om lösningen är *heltalig* och z_{LP} är *bättre* än känd lösning $\underline{z}$: **Spara lösningen. Kapa grenen.**
- Om lösningen inte är heltalig och z_{LP} är bättre än känd lösning $\underline{z}$: **Förgrena.**

Algoritm (max):

- Om inget oavsökt problem återstår: Stopp. Annars välj ett oavsökt problem.
- Lös LP-relaxationen (simplexmetoden). Om den saknar tillåten lösning: Kapa grenen. Gå till 1.
- Om $z_{LP} \leq \underline{z}$: Kapa grenen. Gå till 1.
- Om lösningen är heltalig: Spara lösningen och kapa grenen. Gå till 1.
- Förgrena: Välj en variabel, x_j , som ej är heltal, $\bar{x}_j$. Skapa två nya problem:
Ett där $x_j \leq \lfloor \bar{x}_j \rfloor$ och ett där $x_j \geq \lceil \bar{x}_j \rceil = \lfloor \bar{x}_j \rfloor + 1$. Gå till 1.

Land-Doig-Dakins metod: Exempel

$$\begin{aligned} \max \quad & z = 30x_1 + 18x_2 \\ \text{då} \quad & 8x_1 + 5x_2 \leq 31 \quad (A) \\ & -x_1 + 2x_2 \leq 6 \quad (B) \\ & x_1, x_2 \geq 0 \text{ heltal} \end{aligned}$$

LP-relaxationen P0: $x_1 = 3.875$, $x_2 = 0$ och $z_{LP} = 116.25$. $\bar{z} = 116$.
 Valfritt: Avrunda neråt: $x_1 = 3$, $x_2 = 0$ och $z = 90$. $\underline{z} = 90$.
 Förgrena: Skapa P1: P0 + ($x_1 \leq 3$) och P2: P0 + ($x_1 \geq 4$).
 Lös P1: $x_1 = 3$, $x_2 = 1.4$ och $z = 116$. $\bar{z} = 116$.
 Förgrena: Skapa P3: P1 + ($x_2 \leq 1$) och P4: P1 + ($x_2 \geq 2$).
 Lös P3: $x_1 = 3$, $x_2 = 1$ och $z = 108$. Heltal. $\underline{z} = 108$. Kapa.
 Lös P4: $x_1 = 2.625$, $x_2 = 2$ och $z = 114.75$. $\bar{z} = 114$.
 Förgrena: Skapa P5: P4 + ($x_1 \leq 2$) och P6: P4 + ($x_1 \geq 3$).
 Lös P5: $x_1 = 2$, $x_2 = 3$ och $z = 114$. Heltal. $\underline{z} = 114$. Kapa.
 P6 har $\bar{z} = 114$. Kapa. (Saknar tillåten lösning.)
 Lös P2: Saknar tillåten lösning. Kapa.

Specificera:

- Förgreningsstrategi (vilken variabel först).
- Nodavsökningsstrategi (vilken nod/problem först).

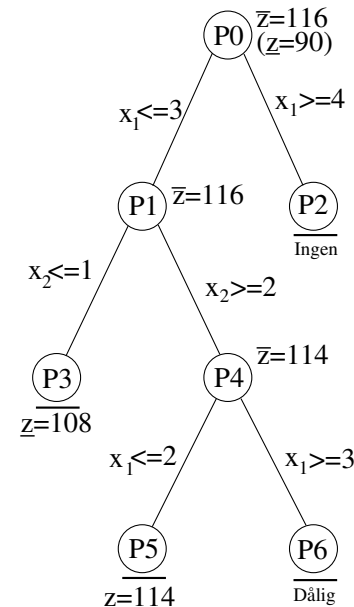
Exempel:

Djup-först.

Förgrena över variabeln med störst fraktionell del först.
 Gå ner i ($\geq$)-grenen först.

Förgrena över variabeln med minst fraktionell del först.
 Gå ner i ($\leq$)-grenen först.

Land-Doig-Dakins metod: Exempel

Kranexemplet

$$\begin{aligned} \max \quad & z = 10x_1 + 15x_2 \\ \text{då} \quad & 4x_1 + 7x_2 \leq 22 \\ & x_1, x_2 \geq 0, \text{ heltal} \end{aligned}$$

Dividera målfunktionen med 5: $\max z = 2x_1 + 3x_2$

Lös LP-relaxationen: $x_1 = 11/2 = 5.5$, $x_2 = 0$, $z = 11$, vilket ger $\bar{z} = 11$.

Förgrena över x_1 : P1 = P0+($x_1 \leq 5$), P2 = P0+($x_1 \geq 6$).

P1: $x_1 = 5$, $x_2 = 2/7$, $z = 10 + 6/7$, vilket ger $\bar{z} = 10$.

Förgrena över x_2 : P3 = P1+($x_2 \leq 0$), P4 = P1+($x_2 \geq 1$).

P3: $x_1 = 5$, $x_2 = 0$, $z = 10$, tillåten lösning, vilket ger $\underline{z} = 10$.

P4: Kapa, ty $\bar{z} = \underline{z} = 10$.

P2: Saknar tillåten lösning.

Trädet avsökt, optimum (från P3): $x_1 = 5$, $x_2 = 0$, $z = 10$.

I ord: Hyr in 5 kranar av sort 1.

Kombinatoriskt baserad trädsökning: Bivillkorsfixering

Undersökning av delproblem (bivillkor):

- Om tillåten lösning saknas: **Kapa grenen.**
- Om tillåten lösning saknas då $x_j = 1$: **Fixera x_j till 0.**
- Om tillåten lösning saknas då $x_j = 0$: **Fixera x_j till 1.**
- Om inget av ovanstående för **något** bivillkor: **Förgrena.**

Fixering av variabel innebär att vi slipper en av två grenar.

Constraint Programming: Samma princip, krångligare bivillkor.
(Bivillkor = subrutin.)

Kombinatoriskt baserad trädsökning

Balas metod för 0/1-problem: (Constraint Programming)

Undersök ett bivillkor i taget, cykliskt.

Observation: Det som är förbjudet i ett bivillkor är inte tillåtet.

Ta bort förbjudna möjligheter (variabelvärden), genom att fixera variabler.

Är $x_7 = 1$ omöjligt, så gäller $x_7 = 0$. Är $x_7 = 0$ omöjligt, så gäller $x_7 = 1$.

Kapa grenar som inte kan ge någon tillåten lösning.

Gör om målfunktionen till ett bivillkor:

Kräv bättre lösning, för max-problem: $c^T x \geq \underline{z} + 1$.

Förgrening: Skapa två problem: Ett med $x_j = 0$ och ett med $x_j = 1$.

Bivillkorsfixering: Exempel

$$3x_1 + 4x_2 + 8x_3 - 5x_4 \leq 10 \quad (1)$$

$$5x_1 + 6x_2 + 5x_3 + 10x_4 \leq 14 \quad (2)$$

$$2x_1 - 4x_2 - 3x_3 + 3x_4 \leq -2 \quad (3)$$

Inga fixeringar. Förgrena över x_1 . P1: $x_1 = 1$:

(1): $3 + 4x_2 + 8x_3 - 5x_4 \leq 10$: $4x_2 + 8x_3 - 5x_4 \leq 7$. Ger inget.

(2): $5 + 6x_2 + 5x_3 + 10x_4 \leq 14$: $6x_2 + 5x_3 + 10x_4 \leq 9$. Fixera $x_4 = 0$.

(3): $2 - 4x_2 - 3x_3 \leq -2$: $-4x_2 - 3x_3 \leq -4$. Fixera $x_2 = 1$.

(1): $3 + 4 + 8x_3 \leq 10$: $8x_3 \leq 3$. Fixera $x_3 = 0$.

Allt fixerat. Kolla alla bivillkor en gång till.

(2): $5 + 6 \leq 14$: OK.

(3): $2 - 4 \leq -2$: OK.

(1): $3 + 4 \leq 10$: OK.

Tillåten lösning funnen: $x_1 = 1$, $x_2 = 1$, $x_3 = 0$, $x_4 = 0$.

(Nu har vi grenen med $x_1 = 0$ kvar.)

Bivillkorsfixering: Exempel

		5	7		2	4		
7	9		1		8	6		
6		2		4				3
1	7		5		3			8
							2	1
	8	3	4		9		7	6
9	2	1	3			8		
4		7	8					5
		8		7	6		9	

Fler än man skulle tro använder bivillkorsfixering...

Bivillkorsfixering: Exempel: Sudoku

Givna siffror:

Om $x_{i'j'k'} = 1$ så fixeras alla andra variabler i samma bivillkor till noll.

Ingen mer siffra k' i rad i' .

Ingen mer siffra k' i kolumn j' .

Ingen annan siffra i position (i', j') .

Ingen mer siffra k' i mindre kvadrat (p, q) .

När siffra k bara har en möjlighet kvar i en rad/kolumn/mindre kvadrat:

Lås den och fixera på ovanstående sätt.

När position (i, j) bara har en möjlighet kvar:

Lås den och fixera på ovanstående sätt.

För lätt sudoku ger detta alltid en unik lösning.

Metod: Låt X_{ij} vara alla siffror som kan placeras i position (i, j) . Först $X_{ij} = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9\}$. Ta sedan bort de som inte kan vara där.

Bivillkorsfixering: Exempel: Sudoku

Variabeldefinition: $x_{ijk} = 1$ om siffran k ska stå i position (i, j) .

Bivillkor:

$$\sum_j x_{ijk} = 1 \quad \text{för alla } i, k \quad (\text{siffran } k \text{ en gång i rad } i)$$

$$\sum_i x_{ijk} = 1 \quad \text{för alla } j, k \quad (\text{siffran } k \text{ en gång i kolumn } j)$$

$$\sum_k x_{ijk} = 1 \quad \text{för alla } i, j \quad (\text{en siffra i position } (i, j))$$

$$\sum_{3p-2 \leq i \leq 3p} \sum_{3q-2 \leq j \leq 3q} x_{ijk} = 1 \quad \text{för } p = 1, \dots, 3, q = 1, \dots, 3, \text{ alla } k$$

(siffran k en gång i mindre kvadrat (p, q))

$$x_{ijk} \in \{0, 1\} \quad \text{för alla } i, j, k.$$

$$x_{ijk} = \bar{x}_{ijk} \quad \text{för vissa givna } i, j, k.$$

Ingen målfunktion.

Bivillkorsfixering: Utvidgade tester för speciella strukturer

Utvidgade tester för Sudoku:

Två siffror ska vara i två positioner, men vi vet inte vilken.

T.ex. $x_{111} + x_{132} = 2$ (siffran 1 och 2 ska vara i pos $(1,1)$ och $(1,3)$).

Eliminera siffran 1 och 2 från alla andra positioner i rad 1, och lilla kvadrat $(1,1)$, samt eliminera alla andra siffror från pos $(1,1)$ och $(1,3)$.

Bygger på strukturen hos problemet.

Övertäckningsproblemet: $\min c^T x$ då $Ax \geq 1$, x binär. Reduktionstester:

- En rad endast nollor: Ingen tillåten lösning.
- Kolumn j endast nollor: Sätt $x_j = 0$ och stryk kolumn j .
- Rad i endast en etta, i kolumn j : Sätt $x_j = 1$, stryk kolumn j . Stryk alla rader med ettor i kolumn j .
- Rad i dominerar rad k (dvs. $a_{ij} \geq a_{kj}$ för alla j): Stryk rad i .
- Kolumn j dominerar kolumn k (dvs. $a_{ij} \geq a_{ik}$ för alla i och $c_j \leq c_k$): Sätt $x_k = 0$ och stryk kolumn k .

Relaxation 1:

Billigaste uppspännande 1-träd.

Motsvarar relaxation av valensvillkoren för alla noder utom en, samt av vissa subtursförbjudande villkor.

Ger en cykel genom nod 1 som kan vara för liten. Nod 1 får rätt valens, alla andra noder kan få fel.

Finn billigaste uppspännande träd för noderna 2 - n . Addera de två billigaste bågarna till nod 1.

Kombinatoriskt baserad trädsökning för TSP

Förgrening 1:

Syftar till att ge alla noder rätt valens.

Förbjud en av de bågar som går in till en nod med för hög valens.

Förgrening: För varje båge som ansluter till noden: Skapa ett problem där bågen är förbjuden ($x_{ij} = 0$).

Minst en av grenarna måste innehålla optimum.

För att få optimum i exakt en, tvinga med tidigare förbjudna bågar.

Valensen skall vara 2, vilket ger följande tre möjligheter.

Gren 1: Förbjud första bågen.

Gren 2: Förbjud andra bågen och tvinga med första bågen.

Gren 3: Tvinga med första och andra bågarna samt förbjud alla andra bågar till noden.

(Fungerar ej med tillordningsrelaxationen.)

Relaxation 2:

Tillordningsproblemet.

Motsvarar relaxation av subtursförbjudande/sammanhängande villkoren.

Alla noder får rätt valens. Lösningen ej säkert sammanhängande/kan innehålla mindre cykler.

Lös med ungerska algoritmen.

Kombinatoriskt baserad trädsökning för TSP

Förgrening 2:

Syftar till att förbjuda för små cykler.

Förbjud en båge i cykeln.

Förgrening: För varje båge i cykeln: Skapa ett problem där bågen är förbjuden ($x_{ij} = 0$).

Gren 1: Förbjud första bågen.

Gren 2: Förbjud andra bågen och tvinga med första bågen.

Gren 3: Förbjud tredje bågen och tvinga med första och andra bågarna.

Gren 4: ...

Många grenar.

(Kan ej användas för TSPr.)

Kombinatoriskt baserad trädsökning för TSP

Förgrening 3:

Syftar till att göra lösningen sammanhängande.

Tvinga med en båge mellan separata delar.

Förgrening: För varje båge i snittet mellan två separata delar: Skapa ett problem där bågen är med ($x_{ij} = 1$).

Minst en av dessa grenar måste innehålla optimum.

För att få optimum i exakt en, förbjud tidigare medtvingade bågar.

Gren 1: Tvinga med första bågen.

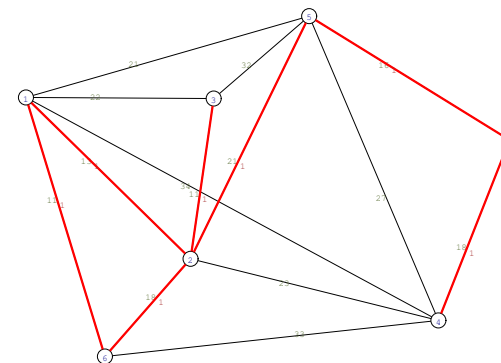
Gren 2: Tvinga med andra bågen och förbjud första bågen.

Gren 3: Tvinga med tredje bågen och förbjud första och andra bågarna.

Gren 4: ...

(Fungerar ej med 1-trädsrelaxationen.)

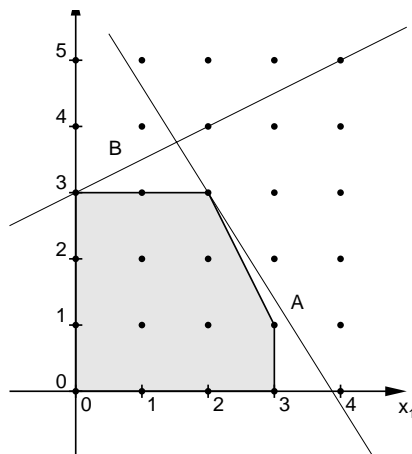
Kombinatoriskt baserad trädsökning för TSP: Exempel

1-träd, kostnad: 108.

Plansnittning

Övergång från icke-konvext problem till konvext: Skapa konvexa höljet.

Plansnittning

Algoritm:

1. Lös LP-relaxationen.
2. Om lösningen är heltal: Stopp. Optimum.
3. Konstruera ett linjärt bivillkor som skär bort LP-optimum, men inga tillåtna heltalspunkter. Gå till 1.

Hur konstruera bivillkor? Helst fasetter.

- Gomorys metod (simplextablå).
- Problemspecifikt:
  - Kappsäcksproblem: Minimala övertäckningar.
  - TSP: (forskning)

Gomorysnitt

Plocka en rad ur optimala simplextablån: $\sum_j a_{ij}x_j = b_i$

Avrunda alla koefficienter i vänsterledet neråt.

Vänsterledet blir mindre och heltal.

Avrunda högerledet neråt.

Resultande bivillkor, Gomorysnitt: $\sum_j \lfloor a_{ij} \rfloor x_j \leq \lfloor b_i \rfloor$

Exempel: $0.3x_1 + 4.5x_2 - 3.2x_3 + x_4 = 6.7$

Gomorysnitt: $4x_2 - 4x_3 + x_4 \leq 6$

Baslösning: $x_1 = 0, x_2 = 0, x_3 = 0, x_4 = 6.7$. Den lösningen skärs bort.

Minimala övertäckningar

Minsta mängden som är för stor.

Bivillkor: $\sum_j a_j x_j \leq b, x_j \in \{0, 1\}$ för alla j .

En övertäckning, S , är för stor, $\sum_{j \in S} a_j > b$.

Giltigt bivillkor: $\sum_{j \in S} x_j \leq |S| - 1$. (Alla $i \in S$ får inte plats.)

Välj helst den minsta mängd som inte får plats.

Exempel: $7x_1 + 5x_2 + 6x_3 + 3x_4 \leq 12$.

Minimala övertäckningar:

$7x_1 + 5x_2 + 6x_3 + 3x_4 \leq 12, \{1, 3\} \Rightarrow x_1 + x_3 \leq 1$.

$7x_1 + 5x_2 + 6x_3 + 3x_4 \leq 12, \{2, 3, 4\} \Rightarrow x_2 + x_3 + x_4 \leq 2$.

$7x_1 + 5x_2 + 6x_3 + 3x_4 \leq 12, \{1, 2, 4\} \Rightarrow x_1 + x_2 + x_4 \leq 2$.

Heltalsprogrammering

Kombinerade metoder: Trädsökning + plansnittning + förbehandling.

För att lösa riktigt stora problem, måste man utnyttja flera verktyg.

Förbehandling: Försök reducera problemstorleken eller omformulera problemet på ett bättre sätt.

Avlägsna redundanta bivillkor: Jämför möjliga värden på vänsterledet med högerledet. (Mindre LP.)

Fixera variabler: Balas metod, constraint programming. (Mindre LP, mindre träd.)

Modifiera koefficienter: Minska övre gränser, anpassa bivillkorskoefficienter. (Mindre träd.)

Addera logiska bivillkor: T ex minimala övertäckningar. (Mindre träd.)